

Dat is het spel...

... zo zijn de regels en zo moet het gespeeld worden!

U kent het nog? Nee? (Ik hoop in ieder geval wel de oudere lezers onder ons!) Laat ik uw geheugen opfrissen: 'Neerlands Hoop in Panama' van Freek de Jonge en Bram Vermeulen. Het ging als volgt. Freek was quizmaster en stelde eenvoudige vragen aan de zaal. De antwoorden die werden geroepen, werden stuk voor stuk afgekeurd. Het 'juiste' antwoord bleek telkens weer een absurde

trouvaille van de quizmaster zelf te zijn.

Elke cyclus (vraag, 'verkeerde' antwoord uit de zaal, 'juiste' antwoord van de quizmaster zelf) werd afgesloten met de woorden: 'Dat is het spel, zo zijn de regels en zo moet het gespeeld worden.'

Na een aantal spelronden doorlopen te hebben, werd plotseling een antwoord uit de zaal wel goedgekeurd en de gever werd uitgenodigd naar het podium te komen om zijn prijs (voor het juiste antwoord) in ontvangst te nemen. Op het moment dat de vermeende winnaar het podium betrad, liet Bram een belletje horen, waarop de quizmaster riep: 'Helaas, de tijd is om, dat is het spel, zo zijn de regels en zo moet het gespeeld worden.'

METAFOOR

Deze gevleugelde woorden zijn de laatste weken niet uit mijn hoofd geweest, telkens als ik mij weer verbaasde over hoe er over onze verenigingsrechtelijke democratie in verschillende gremia en op verschillende fora werd gesproken.

De hiervoor beschreven sketch wordt mijns inziens door sommigen gezien als een prachtige metafoor voor de werkwijze van onze verenigingsrechtelijke democratie. Elk antwoord vanuit 'de bevolking' dat niet past in het straatje van ons bureaucratisch bestuur wordt afgekeurd en vervangen door een antwoord dat wel in hun straatje past. En mocht er al een 'juist' antwoord komen, dan komt men met het argument dat de voor het antwoord beschikbaar gestelde tijd is verstreken.

Kortom, de regels van het democratische spel zijn zodanig opgesteld, dat het de 'machthebbers' in staat stelt een inbreuk op de status quo zo lang mogelijk te kunnen uitstellen.

Dat is nou precies wat er links of rechts gesuggereerd is of wat men denkt gelezen te hebben in de verslagen van de ledenraadvergaderingen.

KRITISCH PARLEMENT

'Nee, nee', zeg ik, en met mij gelukkig ook de ledenraad. Er is niets mis met onze democratie. En ook niet met de toepassing van de spelregels. Juist in de getrapte democratie waarin leden vertrouwen hebben in de vertegenwoordiging van hun 'stem' door hun ringbestuurders, die bereid zijn zich te verdiepen in het notariaat en haar instituties, weten zij zich gehoord. Bestuurders die de *trait d'union* vormen tussen de leden en het bestuur. Zij die samen als kritisch parlement functioneren. Maar dat ook kunnen, omdat ze dicht op het beleid en bestuur van onze orde zitten en goed geïnformeerd zijn en worden.

PARALLELEN

Onze democratie is een groot goed, maar iedere democratie heeft haar regels nodig om die te bewaken. Het komt het vertrouwen in de democratie niet ten goede als men tijdens het spel die regels verandert. De parallellen over het geweld dat de democratie wordt aangedaan, hebben we recentelijk 'over de oceaan' kunnen waarnemen. Bij een te verwachten, onwelgevallige uitkomst wordt vooraf al het democratisch proces in twijfel getrokken. En als vervolgens het volk, direct kiezend, in meerderheid zich vóór de verliezende kandidaat uitsprekt, dan rijmt dat toch met de uitslag – aldus de winnaar –, want 'dat was het spel, dat waren de regels en zo moet het gespeeld worden'.

We moeten van het twijfel zaaien over onze democratie wegblijven. Daarmee ondermijnen we de waarde en het gezag van die democratie. Ik feliciteer de KNB en onze nieuwe bestuurder dan ook van harte met zijn benoeming. Een benoeming geheel in overeenstemming met onze verenigingsrechtelijke democratie. Dat is het spel, zo zijn de regels en zo moet het gespeeld worden! ■

Jef Oomen | VOORZITTER KNB